

Udenrigsministeriet

Folketingets Udenrigsudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag

Journalnummer
2016-34677

Kontor
UPF, KFU

Budgetstøtte i Danmarks fremtidige bilaterale udviklingssamarbejde

Som led i gennemførelsen af den kommende udviklingspolitiske og humanitære strategi lægges der op til et politikskifte, hvorved Danmark ophører med at anvende generel budgetstøtte som udviklingspolitisk instrument i fattige stabile lande. Danmark har to allerede godkendte generelle budgetstøtteprogrammer, hvoraf det ene program i Tanzania forventes omlagt, mens det andet program i Burkina Faso vil blive det sidste danske generelle budgetstøtteprogram indtil det udløber i 2020.

I kategorien af fattige stabile lande vil Danmark selvsagt fortsætte arbejdet i sektorer og på tematiske områder, hvor støtten går gennem de nationale økonomiforvaltningssystemer med henblik på at opbygge den nationale kapacitet.

Danmark vil dog fortsat kunne medfinansiere programmer som EU's "statsopbygningskontrakter", der yder generel støtte til skrøbelige landes budgetter i situationer, hvor en sådan støtte kan bidrage til at forebygge statskollaps. Dansk medvirken vil som hidtil forudsætte, at forsvarlige kontrolmekanismer, bl.a. til forebyggelse og håndtering af korruption, sættes i værk. Der er p.t. ingen igangværende dansk medfinansiering af EU's "statsopbygningskontrakter" efter, at støtten til en sådan EU-kontrakt i Mali stoppede i 2015.

Afviklingen af generel budgetstøtte i det danske udviklingssamarbejde ligger på linje med en generel tendens blandt donorerne over de senere år bort fra generel budgetstøtte i lande, som falder ind under kategorien af fattige stabile lande.

I sådanne lande afløses generel budgetstøtte i stadig højere grad af tematiske og sektorspecifikke typer af samarbejde, hvis brug er lettere at overvåge, også under udstrakt anvendelse af de nationale

forvaltningssystemer. Som det fremgår nedenfor, er Tanzania et eksempel herpå.

Den fortsatte mulighed for medfinansiering af generel støtte til fattige og skrøbelige landes budgetter, som f. eks EU's "statsopbygningskontrakter", følger af udkastet til ny udviklingsstrategis vægt på støtte til sådanne lande, herunder til forebyggelse af sikkerhedsrisici og øget migration. Denne form for støtte kan under visse forhold bidrage afgørende til at modvirke statskollaps ved at tillade staten at opretholde, eller genoptage, de mest grundlæggende sociale ydelser og funktioner, hvis fravær både ville forværre befolkningens leveforhold og undergrave statens legitimitet i befolkningen.

Nuværende situation

Danmark medfinansierer pr. d.d. to generelle budgetstøtteprogrammer, begge som dele af landeprogrammer:

- Tanzania Development Contract 2014 – 2019 på DKK 550 mio., hvoraf egentlig budgetstøtte for DKK 375 mio. og støtte til offentlig økonomiforvaltning, skatteforvaltning, m.v. for DKK 175 mio.
- Burkina Faso Development Contract 2016 – 2020 på DKK 252 mio., bestående af budgetstøtte for DKK 195 mio. og støtte til offentlig økonomiforvaltning, m.v. for DKK 57 mio.

De seneste år har bistandsbilledet i Tanzania ændret sig dramatisk. Dette har bl.a. resulteret i en svækkelse af policy-dialogen om instrumentet. Af samme årsag bliver programmet i Tanzania revideret i efteråret 2016 med henblik på at omlægge fra generel budgetstøtte til en mere sektorspecifik støtte med fokus på forvaltningen af statsbudgettet gennem det tanzaniske finansministerium. Også andre donorer stopper med at yde generel budgetstøtte i Tanzania, idet øvrige donorer i fremtiden vil yde mere sektorspecifik støtte. Fra dansk side undersøges, hvorledes en revideret støtte kan følge EU og evt. andre donorer i overgangen til en mere målrettet type af støtte.

I Burkina Faso, som over årene har haft det bedst fungerende program, påregnes programmet som nævnt at fortsætte uændret indtil udløb. Programmet er netop blevet positivt evalueret af EU, hvilket også var tilfældet i evalueringen af budgetstøtten i Tanzania i 2013.

Programmet i Burkina Faso bygger ligesom tidligere tilsvarende programmer på en række principper vedrørende demokrati, retsstatsprincipper og overholdelse af menneskerettigheder; planer for fattigdomsreduktion, god regeringsførelse og økonomisk vækst; makroøkonomisk stabilitet; tilstrækkelige økonomiforvaltningssystemer (herunder korruptionsbekæmpelse) og gennemsigtighed og demokratisk indsigt i de offentlige budgetter.

Disse emner danner sammen med konkrete mål for budgetstøtten (vedr. generelle reformer, på sektorniveau, m.v.) rammen for en løbende dialog med regeringen om fremskridt og problemer. I tilfælde af alvorlige brud på et eller flere af de nævnte principper kan støtten suspenderes, indtil passende modforholdsregler er taget af regeringen, således som det gentagne gange har været tilfældet i andre lande. Endvidere kan utilfredsstillende målopfyldelse føre til reduktion af udbetalingerne.